

άμπακας

άμπακας, ο κ. άμπακος, ο, ουσ. [*<ιταλ. abbasco <λατιν. abacus <αρχ. ελλην. ἄβαξ*], μαθητική πλάκα που είχε στρωμένη άμμο για να γράφουν οι μαθητές και, κατ' επέκταση, πολύ μεγάλη ποσότητα, πολύ μεγάλο πλήθος σαν την άμμο·

- *έφαγε τον άμπακα*, **α.** έφαγε πάρα πολύ, υπερβολικά, μέχρι σκασμού: «είχε τέτοια πείνα, που, μόλις κάθισε στο τραπέζι έφαγε τον άμπακα». **β.** καταχράστηκε μεγάλα χρηματικά ποσά, ιδίως του δημοσίου: «ένας υπάλληλος του δημοσίου είναι και, για να φτιάξει τη βίλα του στην εξοχή, έφαγε τον άμπακα». **γ.** σπατάλησε πολλά χρήματα: «δεν έμεινε τίποτα απ' την περιουσία του, γιατί έφαγε τον άμπακα». Συνών. *έφαγε άντερα ή έφαγε τ' άντερά του / έφαγε το καταπέτασμα / έφαγε τον αβλέμονα / έφαγε τον αγλέουρα / έφαγε τον περιδρομο*·

- *ρίχνω τον άμπακα*, βλ. φρ. *τρώω τον άμπακα*·

- *τρώω τον άμπακα*, τρώω πάρα πολύ, υπερβολικά, μέχρι σκασμού: «όταν μου αρέσει το φαγητό τρώω τον άμπακα». Συνών. *τρώω άντερα ή τρώω τ' άντερά μου / τρώω το καταπέτασμα / τρώω τον αβλέμονα / τρώω τον αγλέουρα / τρώω τον περιδρομο*· βλ. και φρ. *έφαγε τον άμπακα*.

Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας